

C/2024/848

17.1.2024

COSACIN 70. TÄYSISTUNTO

Madrid, 26.–28. marraskuuta 2023

COSACin 70. päätelmät

(C/2024/848)

Ukraina

- (1) COSAC toistaa Prahassa ja Tukholmassa järjestetyissä kokouksissaan antamansa lausunnot, joissa se tuomitsi päättäväisesti ja jyrkästi Venäjän provosoimattoman, perusteettoman ja laittoman hyökkäyksen Ukrainaan, Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan sekä joidenkin Ukrainan alueiden tilapäisen valtaamisen ja yrityksen liittää ne osaksi Venäjää, mikä rikkoo räikeällä tavalla Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjaa.
- (2) COSAC toistaa vaatimuksensa siitä, että Venäjän on lopetettava ehdoitta ja välittömästi laittomat sotilaalliset toimensa, vedettävä kaikki joukkonsa ja sotilaskalustonsa Ukrainan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen mukaiselta alueelta ja lopetettava välittömästi voimankäyttö ja kaikki muut aggressiot Ukrainaa vastaan.
- (3) COSAC ilmaisee jälleen kerran horjumattoman tukensa Ukrainan itsenäisyydelle, itsemääräämisoikeudelle ja kansainvälisesti tunnustettujen rajojen mukaiselle alueelliselle koskemattomuudelle sekä Ukrainan luontaiselle oikeudelle puolustautua asianmukaisesti Venäjän hyökkäystä vastaan.
- (4) COSAC kehottaa Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita jatkamaan vahvaa poliittista, diplomaattista, taloudellista, sotilaallista, teknistä ja humanitaarista tukea Ukrainalle ja sen väestölle niin kauan kuin tarpeen, jotta Venäjä lopettaa hyökkäyssodan ja palauttaa Ukrainan itsemääräämisoikeuden ja alueellisen koskemattomuuden. COSAC odottaa sotilaallisen tuen osalta sotilaallisen avun jatkamista kahdenvälisin toimin sekä Euroopan rauhanrahaston välityksellä ja erityisesti ohjus- ja ammustoimitusten vauhdittamista miljoonan tykistöammuksen toimittamista koskevan aloitteen puitteissa ja ilmapuolustusjärjestelmien toimitusten nopeuttamista Ukrainan kansalaisten ja maan kriittisen ja energiainfrastruktuurin suojelemiseksi. Tämä ei vaikuta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteeseen.
- (5) COSAC toteaa jälleen olevansa tyytyväinen eurooppalaisiin ja kansainvälisiin toimiin, jotka tähtäävät Ukrainan korjaamiseen, elpymiseen ja jälleenrakentamiseen, ja tukee näitä toimia. Se kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita nopeuttamaan työtä, jolla pyritään käyttämään Venäjän pysäytettyjä varoja Ukrainan elpymisen ja jälleenrakentamisen tukemiseen.
- (6) COSAC suhtautuu myönteisesti käynnissä oleviin diplomaattisiin pyrkimyksiin varmistaa mahdollisimman laaja kansainvälinen tuki Ukrainan esittämän rauhanmallin pääperiaatteille ja tavoitteille. Se korostaa tukevansa rauhanmallin täytäntöönpanoa ja maailmanlaajuisen rauhankonferenssin järjestämistä ja muistuttaa, että Ukrainassa on vahvistettava kattava, oikeudenmukainen ja kestävä rauha siten, että se perustuu Ukrainan itsenäisyyden, itsemääräämisoikeuden ja kansainvälisesti tunnustettujen rajojen mukaisen alueen koskemattomuuden kunnioittamiseen. Tämän tavoitteen saavuttaminen edistäisi merkittäväällä tavalla kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden vahvistamista.
- (7) COSAC suhtautuu myönteisesti siihen, että lokakuussa 2023 kokoontunut Eurooppa-neuvosto toisti sitoumuksensa varmistaa Ukrainalle vakaa, ennakoitavissa oleva ja kestävä rahoitustuki tulevina vuosina, ja kannustaa sitä hyväksymään rahoitustukipaketin eli Ukraina-välineen joulukuun kokouksessaan.
- (8) COSAC pitää välttämättömänä saattaa vastuuseen Venäjän johtajat hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan sekä kaikki henkilöt, jotka ovat osallistuneet tai syyllistyneet sotarikoksiin tai muihin vakaviin rikoksiin, ja COSAC tukee täysin Kansainvälisen rikostuomioistuimen tutkintaa Ukrainassa sekä kaikkia muita aloitteita, joilla pyritään estämään se, että tällaiset rikokset jäivät rankaisematta, erityisesti perustamalla Ukrainaan kohdistuneen hyökkäysrikoksen syytteenpanoon liittyvä tuomioistuin ja tuleva korvausmekanismi.

- (9) COSAC tukee toimenpiteitä, joilla pyritään heikentämään Venäjän kykyä käydä hyökkäyssotaansa, mukaan lukien Euroopan unionin hyväksymät pakotteet, ja kehottaa panemaan ne täysimääräisesti ja tehokkaasti täytäntöön sekä tehostamaan yhteistyössä kumppanien kanssa toimia, joilla estetään näiden pakotteiden kiertäminen. COSAC kehottaa EU:n jäsenvaltioita nopeuttamaan seuraavan 12. pakotepakettin hyväksymistä, jotta Venäjän hyökkäyksen kustannuksia voidaan lisätä entisestään. Se suhtautuu myönteisesti Euroopan parlamentin päätöslauselmaan 9. marraskuuta 2023 EU:n Venäjään kohdistamien pakotteiden tehokkuudesta, mukaan lukien täyskielto venäläisen nesteytetyn maakaasun ja nestekaasun tuonnille EU:hun ja venäläisen öljyn ja nesteytetyn maakaasun EU:n alueen kautta kuljettamisen kieltö.
- (10) COSAC pitää valitettavana sotilaallista, aineellista ja muunlaista tukea, jota tietyt maat antavat edelleen Venäjän hyökkäyssodalle Ukrainaa vastaan, ja kehottaa niitä lopettamaan tällaiset toimet.
- (11) COSAC toistaa tuomitsevansa jyrkästi laittomat lasten ja muiden ukrainalaisten siviilien karkotukset ja siirrot Venäjälle ja Valko-Venäjälle ja vaatii näitä maita takaamaan heidän välittömän ja turvallisen paluunsa.
- (12) COSAC tuomitsee Venäjän tahalliset hyökkäykset Ukrainan siviili-infrastruktuuria ja kriittistä infrastruktuuria vastaan, viljan varastointi- ja vientilaitokset mukaan luettuina, ja Venäjän toimet, joilla estetään vapaa merenkulku Mustallamerellä, mikä osoittaa, että Venäjä jatkaa elintarvikkeiden käyttämistä aseena, mikä heikentää maailmanlaajuisia elintarviketurvaa. COSAC suhtautuu myönteisesti Ukrainan päättäväisiin toimiin vaihtoehtoisen merireitin avaamiseksi, jotta viljan vientiä voitiin jatkaa sen jälkeen, kun Venäjä vetäytyi yksipuolisesti Mustanmeren viljasopimuksesta. COSAC ilmaisee tukensa kaikille toimille, joilla pyritään helpottamaan viljan vientiä erityisesti Afrikassa ja Lähi-idässä sitä enemmän tarvitseville maille sekä lisäämään EU:n solidaarisuuskaistojen ja ukrainalaisen viljan muiden vientireittien kapasiteettia. On myös tärkeää edistää maatalouden häiriönsietokykyä Afrikassa.
- (13) COSAC toteaa jälleen tukevansa Ukrainan ja Moldovan osalta käynnissä olevaa laajentumisprosessia, joka perustuu Euroopan unionin jäseneksi liittymistä koskevan prosessin vaatimusten täyttämiseen komission vuoden 2023 laajentumispaketin mukaisesti.
- (14) COSAC katsoo, että kuten EU:n johtajien 6. lokakuuta 2023 antamassa Granadan julistuksessa korostetaan, laajentuminen on geostrateginen investointi rauhaan, turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen. Se edistää Euroopan kansalaisten taloudellisten ja sosiaalisten olojen parantamista ja vähentää maiden välisiä eroja, ja sen on edistettävä arvoja, joihin unioni perustuu.
- (15) COSAC suhtautuu myönteisesti 8. marraskuuta 2023 julkaistuun komission laajentumispakettiin 2023 ja suosituksiin liittymisneuvottelujen aloittamisesta Ukrainan, Moldovan ja Bosnia ja Hertsegovinan kanssa (kun tarvittavat jäsenyyskriteerit täyttyvät) sekä ehdokasmaan aseman myöntämisestä Georgialle.
- (16) COSAC toistaa tukevansa Länsi-Balkanin maita, kuten se ilmaisi Thessalonikin toimintasuunnitelmassa 20 vuotta sitten; se tukee Länsi-Balkanin maiden liittymisprosessia ja suhtautuu myönteisesti komission hiljattain esittelemään Länsi-Balkanin kasvusuunnitelmaan.
- (17) COSAC kehottaa jäseniä tehostamaan uudistusaloitteitaan Euroopan unionin avustuksella erityisesti oikeusvaltioperiaatteen alalla liittymisprosessin ansioihin perustuvan luonteen mukaisesti. Samanaikaisesti on toteutettava tarvittavat uudistukset, jotta laajentunut Euroopan unioni voi jatkaa tehokasta toimintaansa Euroopan kansalaisten hyväksi.

Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimus

- (18) COSAC panee merkille, että muuttoliikkeestä käytävän keskustelun merkitys on lisääntynyt viimeisten muuttoliikkeekriisien ja EU:n ulkorajoihin kohdistuvan kasvavan paineen seurauksena, kuten erityisesti tilanne Lampedusan ja El Hierron saarilla osoittaa.

- (19) COSAC katsoo, että olisi päästävä kiireellisesti tasapainoiseen ja toteuttamiskelpoiseen sopuun maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksesta, joka takaa yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon. Tämän perusteella COSAC kehottaa Euroopan parlamenttia, neuvostoa ja komissiota tehostamaan ponnistelujaan tämän sopimuksen aikaansaamiseksi ennen EU:n vaalikauden päättymistä. COSAC kehottaa Lähi-idän viimeisimpien hälyttävien tapahtumien perusteella EU:ta toimimaan ennakoivasti mahdollisten uusien pakolaisvirtojen torjumiseksi ja erityisesti etulinjassa olevien jäsenvaltioiden tukemiseksi.
- (20) COSAC muistuttaa, että muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksessa on jäseneltävä Euroopan muuttoliikepolitiikan kaksi tasoa. Niistä ensimmäinen on sisäinen ulottuvuus, jossa yhdistyvät muuttoliikkeen hallinta, ulkorajojen tehokas suojele sekä poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön tehostaminen ja Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän moitteeton toiminta. Toinen taso on ulkoinen ulottuvuus, jossa on tavoitteena hallita muuttovirtoja, torjua ihmiskauppaa ja siirtolaisten salakuljetusta yhteistyössä tärkeimpien lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa puuttamalla muuttoliikkeen perimmäisiin syihin ja tarjoamalla mahdollisuuksia lailliseen maahanmuuttoon sekä kotouttamalla muuttajia ja turvapaikanhakijoita. COSAC kehottaa laatimaan ja panemaan täytäntöön lisää yhteisymmärryspöytäkirjoja kolmansien maiden kanssa laittoman muuttoliikkeen ja maahanmuuttajien salakuljetuksen torjumiseksi. Lisäksi tarvitaan tehokkaampaa palauttamispolitiikkaa, mukaan lukien toimenpiteet, joilla vahvistetaan oikeudellista ja operatiivista kehystä, parannetaan palautusten laatua ja lisätään palauttamisastetta, sekä uudelleenkotouttamisohjelmia ja yhteistyötä kumppanien kanssa.
- (21) COSAC korostaa Schengen-alueen toiminnan merkitystä laittoman maahanmuuton torjunnassa ja toistaa kehotuksen hyväksyä viipymättä Bulgarian ja Romanian liittyminen Schengen-alueeseen.

Energiakriisi ja vihreä siirtymä

- (22) COSAC katsoo, että ilmastokriisin ja ympäristön tilan heikkenemisen hillitseminen ei ole ainoastaan väistämätön tarve vaan myös mahdollisuus lisätä merkittävästi EU:n strategista riippumattomuutta energian ja luonnonvarojen alalla ja tehdä eurooppalaisista yrityksistä kilpailukykyisempiä. Euroopan unionin on jatkossakin johdettava maailmanlaajuisia toimia ilmastonmuutoksen ja biologisen monimuotoisuuden häviämisen torjumiseksi, luotava vaurautta ja uusia mahdollisuuksia, huolehdittava heikoimmassa asemassa olevista kansalaisista, yrityksistä ja alueista vihreässä siirtymässä ja tuettava niitä sekä otettava huomioon uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton sivuvaikutukset sekä ympäristön että sen mahdollisesti synnyttämien uusien riippuvuuksien kannalta. Tämän vuoksi esimerkiksi sähkömarkkinoiden suunnittelua koskeva uudistus, vety- ja kaasupaketti, luonnon ennallistamista koskeva asetus, ilmanlaatu, nettonollateollisuutta koskeva säädös, 55-valmiuspaketti ja kriittisiä raaka-aineita koskeva säädös ovat tärkeitä. COSAC luottaa siihen, että nämä toimet toteutetaan Espanjan ja Belgian puheenjohtajakausilla edellä lueteltujen tavoitteiden edistämiseksi ja tulevien haasteiden ratkaisemiseksi.
- (23) COSAC korostaa, että vihreän siirtymän on osaltaan vähennettävä EU:n energiariippuvuutta samalla kun kunnioitetaan kunkin jäsenvaltion energiayhdistelmää, ja vihreän siirtymän on oltava osallistava, eikä ketään saa jättää jälkeen, ja siinä on puututtava tehokkaasti pullonkauloihin, kuten ammattitaitoisen henkilöstön puutteeseen, asianmukaiseen infrastruktuuriin ja uusiutuvan energian varastointiin.
- (24) COSAC suhtautuu myönteisesti viime lokakuussa pidetyssä liikenne-, televiestintä- ja energianeuvoston kokouksessa tehtyyn sopimukseen EU:n sähkömarkkinoiden rakenteen muuttamisesta ja kannustaa EU:n toimielimiä saattamaan päätökseen tarvittavat lainsäädäntötoimet sähkön hintavaihtelun vähentämiseksi siten, että sähkön hinta on vähemmän riippuvainen fossiilisten polttoaineiden hinnoista, mikä suojelee kuluttajia ja teollisuutta ja parantaa sähkömarkkinoiden toimintaa pitkällä aikavälillä.
- (25) COSAC on lokakuussa 2023 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston kanssa samaa mieltä siitä, että on tarpeen hyväksyä tehokkaita toimenpiteitä elintärkeiden infrastruktuurien turvallisuuden takaamiseksi kokonaisvaltaisen ja koordinoitun kriisinhallintaa koskevan lähestymistavan puitteissa ja varmistaa, että kaikki alat edistävät ennaltaehkäisevää lähestymistapaa, jossa kaikki uhat otetaan huomioon.

- (26) COSAC korostaa, että vihreään siirtymään liittyvien lainsäädäntötoimenpiteiden olisi oltava EU:n sosiaalisen pilarin mukaisia ja varmistettava taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys siten, että huomioon otetaan työntekijöiden ja yritysten tarpeet sekä kansalliset erityispiirteet ja EU:n strateginen riippumattomuus.

Avoin strateginen riippumattomuus ja suhteet Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden kanssa

- (27) COSAC suhtautuu myönteisesti siihen, että Granadassa viime lokakuun 6 päivänä pidetyssä epävirallisessa Eurooppa-neuvoston kokouksessa käsiteltiin avointa strategista riippumattomuutta yhtenä tärkeimmistä keskustelunaiheista, ja kehottaa osallistamaan parlamentteja tämän aiheen käsittelyyn ja käymään keskusteluja tästä aiheesta.
- (28) Avoin strateginen riippumattomuus, jota tarkasteltiin uudelleen 26. ja 27. lokakuuta pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa, on yksi Euroopan unionin nykyisen ja tulevan työn keskeisistä osatekijöistä. Siinä esitetään useita toimintalinjoja, ja se auttaa määrittelemään unionin parametrit alkaen uudesta institutionaalisesta syklistä, jonka on määrä alkaa vuonna 2024.
- (29) COSAC toteaa jälleen, että unionin on vahvistettava taloudellista ja teollista perustaa sekä resursseja ja valmiuksia, joita se tarvitsee varmistaakseen strategisen riippumattomuutensa yhä kilpailukykyisemmässä ja monimutkaisemmassa maailmassa, luopumatta avoimen maailmantalouden eduista.
- (30) COSAC suhtautuu myönteisesti siihen, että avoimen strategisen riippumattomuuden käsitteellä, joka alun perin liittyi läheisemmin turvallisuuteen ja puolustukseen, on nykyään taloudellinen soveltamisala. Johtajien tänä vuonna 2023 antamat viimeaikaiset päätelmät ja lausunnot, joista useat annettiin Espanjan puheenjohtajakaudella, ovat samansuuntaisia, kuten on myös Eurooppa-neuvoston epävirallisessa kokouksessa Granadassa esitelty Resilient 2030 -asiakirja.
- (31) COSAC kannustaa vahvistamaan unionia sisäisesti luopumatta tiiviistä suhteista sen kumppaneihin. Tämä pätee myös Latinalaiseen Amerikkaan ja Karibian alueeseen, jolla ei ollut järjestetty korkean tason kokouksia kahdeksaan vuoteen mutta jolla järjestettiin viime heinäkuun 17. ja 18. päivä kolmas EU:n ja CELACin välinen huippukokous, mihin COSAC suhtautuu myönteisesti. Tässä huippukokouksessa hyväksyttiin yhteinen julkilausuma, jossa jäseneltiin ja säännönmukaistettiin näiden kahden kumppanin kahden alueen välinen suhde, vahvistettiin sitoumus järjestää säännöllisiä huippukokouksia sekä perustettiin koordinoituneita mekanismeja, joka sisältää etenemissuunnitelman vuosiksi 2023–2025.
- (32) COSAC suhtautuu myönteisesti myös siihen, että kolmas EU:n ja CELACin välinen huippukokous on osaltaan vahvistanut EU:n ja Latinalaisen Amerikan digitaalista allianssia ja että siinä sovittiin kunnianhimoisesta investointiohjelmasta Global Gateway -aloitteen puitteissa. Lisäksi tämä tilaisuus auttoi edistymään yhteistä etua koskeissa asioissa ja tekemään yhteistyösopimuksia keskeisillä aloilla, kuten energia-alalla (Argentiinan ja Uruguayn kanssa) tai raaka-aineiden alalla (Chilen kanssa).
- (33) COSAC yhtyy EU:n ja CELACin huippukokouksen päätelmiin, joissa kehoitetaan ratifioimaan allekirjoitetut ja tällä hetkellä sovellettavat sopimukset ja suhtaudutaan myönteisesti käynnissä oleviin prosesseihin, joissa otetaan huomioon ihmisoikeudet, sosiaaliset oikeudet ja ympäristöoikeudet ja pyritään EU:n ja Chilen sekä EU:n ja Meksikon välisen uudistetun sopimuksen allekirjoittamiseen tulevana kuukausina, ja pannaan merkille EU:n ja Mercosurin välinen meneillään oleva työ.

Lähi-itä

- (34) COSAC ilmaisee tukensa sille, että Eurooppa-neuvosto sopi 15. lokakuuta pitämässään kokouksessa ja uudelleen 26. lokakuuta pitämässään kokouksessa Hamasin vahvasta tuomitsemisesta sen Israelissa tekemien raakojen ja mielivaltaisten terrori-iskujen vuoksi. Se, että Hamas käyttää siviilejä ihmiskilpinä, on erityisen valitettava hirmuteko.
- (35) COSAC korostaa, että Israelilla on oikeus puolustaa itseään kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti. Se kehottaa jälleen Hamasia vapauttamaan välittömästi kaikki panttivangit ilman ennakkoehtoja.
- (36) COSAC toteaa jälleen, että on tärkeää varmistaa, että kaikkia siviilejä suojellaan aina kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti. Se pitää valitettavana kaikkia siviilien henkien menetyksiä.

- (37) COSAC ilmaisee vakavimman huolensa Gazan humanitaarisen tilanteen heikkenemisestä ja vaatii humanitaarisen avun jatkuvaa, nopeaa, turvallista ja esteetöntä pääsyä alueelle ja avun pääsyä kaikkien apua tarvitsevien luo toteuttamalla kaikki tarvittavat toimenpiteet, kuten humanitaariset käytävät ja humanitaarisista syistä johtuvat tauot.
- (38) COSAC muistuttaa, että on vältettävä alueellista eskalaatiota ja tehtävä tässä asiassa yhteistyötä kumppaneiden, myös palestiinalaishallinnon, kanssa.
- (39) COSAC on valmis edistämään poliittisen prosessin elvyttämistä kahden valtion ratkaisun pohjalta muun muassa Peace Day Effort -tapahtuman avulla, ja se suhtautuu myönteisesti diplomaattisiin rauhaa ja turvallisuutta koskeviin aloitteisiin ja tukee kansainvälisen rauhankonferenssin järjestämistä pian.
-